

• ऐका. म्हणा. वाचा.

रानातल्या बोरीला
वाजून आली थंडी,
काट्यांतून लगडली
बोरे सात खंडी.

वळणावरचे झाड
थरकापू लागले,
खट्टे मिठ्ठे पेरू
जागोजाग लोंबले.

ओलीचिंब झाली
हरभऱ्याची राने,
पानांतले पोपट
गाऊ लागले गाणे.

चिंचेचे हातपाय
काकडून झाले वाकडे,
जाळीतून डोकावले
गाभुळले आकडे.

थंडी आली पेटवा आगटी
शेका हात गार,
शेकता शेकता तोंडात टाका
ओल्या शेंगा चार.

– शैला लोहिया

शब्दार्थ : सुगी – पिकांचा हंगाम. लगडणे – बहर येणे. खंडी – वीस मण म्हणजे एक खंडी.
थरकाप उडणे – भीतीने अंग थरथर कापणे. खट्टे मिठ्ठे – आंबटगोड. काकडणे – थंडीने अंग कापणे.
डोकावणे – वाकून बघणे. गाभुळणे – पिकण्याच्या अवस्थेत येणे. आगटी – शेकोटी.

प्र. १. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- (अ) गाणे कोण गाऊ लागले ?
 (आ) चिंचेचे हातपाय कसे झाले आहेत ?
 (इ) आगटी कधी पेटवतात ?
 (ई) गार हात शेकता शेकता काय करायला सांगितले आहे ?

प्र. २. थंडीमुळे कोणाला काय झाले ते लिहा.

- (अ) वळणावरचे झाड (आ) हरभऱ्याची राने (इ) लोकांचे हात

प्र. ३. जोड्या जुळवा.

‘अ’ गट	‘ब’ गट
(१) खट्टे मिठ्ठे	(अ) बोरे
(२) काट्यांतून लगडलेली	(आ) शेंगा
(३) शेकोटीभोवती खाल्ल्या जाणाऱ्या	(इ) पेरू

प्र. ४. काटेरी झाडांची नावे लिहा.

प्र. ५. आंबा, बोर, पेरू, चिंच यांपैकी प्रत्येक फळापासून तुमच्या घरी काय काय बनवले जाते, ते लिहा.

प्र. ६. तुमच्याशी चिंचेचे झाड बोलू लागले तर ? कल्पना करून लिहा.

प्र. ७. खालील फळांतील बियांना तुम्ही काय म्हणता ते लिहा.

- (अ) चिंच (आ) आंबा (इ) डाळिंब (ई) कलिंगड (उ) बोर

प्र. ८. प्रत्येकी दोन फळांची नावे लिहा.

- (अ) एक बी असलेली फळे.
 (आ) अनेक बिया असलेली फळे.

प्र. ९. कवितेला ‘सुगी’ शीर्षक का दिले असावे असे तुम्हांला वाटते ?

वाचा.

वृक्ष आपले मित्र आहेत. ते आपल्याला फळे, फुले, सावली देतात. त्यांची काळजी घेणे व रक्षण करणे हे आपले कर्तव्य आहे.

उपक्रम : ‘झाडे लावा, झाडे जगवा’ यासारखी घोषवाक्ये मिळवा व संग्रह करा.